

3.DENEME

ONLU

TÜRKÇE

BRANŞ DENEMELERİ 10X40

TYT

Sanal Optikli
SONUÇ KARNESİ

Adı Soyadı : _____
Sınıfı : _____
Numarası : _____
Telefonu : _____

ANDROID APP ON
Google play

TAMAMI VIDEO
ÇÖZÜMLÜ

Available on the iPhone
App Store

1. Açık oturum, bir salonda dinleyiciler önünde ----- gibi stüdyoda gerçekleştirilerek televizyon ve radyo aracılığıyla da izleyicilere ulaştırılabilir. Verimli bir tartışma ortamı oluşması başkanın tutumuna ve ----- bağlıdır. Konuşmacılara eşit süre tanınması, çeşitli sorularla tartışma konusunu sınırlama ya da ----- başkanın görevleridir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) yapılabileceği – yeterliliğine – genişletme
B) gerçekleştirilebileceği – isteğine – uzatma
C) sahnelenebileceği – anlayışına – belirleme
D) sunulabileceği – davranışlarına – çeşitlendirme
E) düzenlenebileceği – yönetimine – erteleme

2. Neredeyse yedi yüz yıl egemenliğini sürdürmüş olan Osmanlı Devleti'nin geniş bir mutfak kültürüne sahip olduğu aşıkâr

(apaçık meydanda). Günümüzde diziler sayesinde gündeme gelen (üzerinde konuşulan) ve merak konusu uyandıran bir

yaşama sahip olan saray mutfağından da bahsetmek gerek elbette. Batı'da saray dendiğinde akla hemen haremın gelmesi tabusunı (kalıplaşmış düşünceyi) yıkmının gerektiğini

düşünüyorum. Yıllarca sırtımızı döndüğümüz (ilgisiz kaldığımız) Osmanlı kültürüne yeni yeni el atarak (destekleyerek)

özellikle de Osmanlı mutfağına özet olarak bile olsa değinmenin gerekliliğine inanıyorum.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Deyimlerin önemli bir bölümü mecaz yoluyla kalıplaşmış ifadelerden oluşmaktadır: Bir taşla iki kuş vurmak.
II. Kimi deyimlerde iki yargı uyaklı bir şekilde yer alır: Doluya koydum almadı, boşa koydum dolmadı.
III. Az da olsa konuşma biçiminde olan deyimler de vardır: Deveye boynun eğri demişler, nerem doğru ki demiş.
IV. Deyimlerin bazıları bir öykü veya olaya dayanmaktadır: Altından Çapanoğlu çıkmak
V. Kimi deyimler ise gerçek anlamlı olduğu için yabancı dillere de çevrilebilir: Öküz altında buzağı aramak

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerde deyimlerle ilgili verilen açıklamalardan hangisi verilen örnekle uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Çocuk bir problemle başa çıkma şeklini değiştirebiliyorsa problem odaklı başa çıkma, problemin çözülemez olduğuna karar verirse bu kez sıkıntısını kontrol altına alıp tahammül edebilmek için duygu odaklı başa çıkma söz konusudur.

Bu cümlede çocuklarla ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Problemler karşısında farklı stratejiler geliştirebildikleri
B) Problem odaklı çözüm üreten çocukların ileride daha başarılı olabileceği
C) Belli bir dönemde daha çok duygularıyla hareket ettikleri
D) Yetişkinlere göre problemlerin çözümü noktasında daha sabırsız olabilecekleri
E) Hızlı karar veremeyenlerin problem çözme becerisinin zayıf olduğu

5. (I) Japonlar doğaya gösterdikleri saygı oranında ruhlarının yüceliğine inanırlar. (II) Doğa sevgisi birçok insanın, birçok ulusun kanına karışmıştır. (III) Onlara göre, doğanın özüne yakın olmak, insanın iç âlemine de yakın olmaktır. (IV) Onlar yolları üzerinde rastladıkları çiçeklere dahi hiç dokunmazlar. (V) Çocuklarını küçük yaştan itibaren bu bilinçle yetiştirir, okullarda bununla ilgili derslere ağırlık verirler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

6. I. Duygu koçu ebeveynler, olumsuz duyguların değerini bilir; çocukların bu duygularını ifade etmelerini sabırla karşılar ve duygusal deneyimleri çocuklarıyla bağlarını güçlendirmek için bir fırsat olarak görürler.
II. Gottman'ın yaptığı bir araştırma ebeveynleri duygu koçu olan çocukların fiziksel olarak daha sağlıklı olduklarını, okulda daha iyi notlar aldıklarını ve arkadaşlarıyla daha iyi geçindiklerini ortaya koyuyor.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede ifade edilen konuyla çelişen farklı bir durumdan söz edilmektedir.
B) I. cümlede anlatılan durumun sebep olduğu bir olumsuzluktan bahsedilmektedir.
C) I. cümledeki olgunun, çocukları neden daha fazla etkilediği açıklanmaktadır.
D) I. cümlede belirtilen olgunun her bireyde gerçekleşmediği örneklenmektedir.
E) I. cümlede değinilen düşüncenin bilimsel olarak kanıtlandığı gösterilmektedir.

7. "Tart bakalım torbayı." dedim. Cebinden ucu kıvrımlı, irice ve şişko dolma kalem misali bir alet çıkarıp tarttı; yirmi kilo... Verdim kırk bin lirayı, ismini sordum, artık müşterisi olmuştum, on beş yirmi günde uğrayacaktı bana. Güllücüklerle kapıyı kapattım.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangilerinin birden fazla örneği vardır?

- A) Ünsüz değişimi - Ünsüz düşmesi - Ünlü değişimi
B) Ünsüz benzeşmesi - Ünsüz değişimi - Ünlü düşmesi
C) Ünsüz türemesi - Ünlü düşmesi - Ünlü daralması
D) Ünlü daralması - Ünsüz benzeşmesi - Ünlü değişimi
E) Ünsüz değişimi - Ünsüz benzeşmesi - Ünlü türemesi

8. (I) Erzurum; Türk tarihine, Türk coğrafyasına 1945 metreden bakar. (II) Şehrin macerası düşünülürse bu yükseklik daima göz önünde tutulması gereken bir şey olur. (III) Malazgirt Zaferi'nin açtığı gedikten yeni vatana giren cetlerimiz ilk fethettikleri büyük merkezî şehirlerden biridir. (IV) Tarihimizin ikinci dönüm yerinde Milli Mücadele'nin ilk temeli yine Erzurum'da atılır. (V) Her şeye rağmen hür ve müstakil yaşamak, ilkin burada kanatlanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim tamlaması yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Uğraş, didin, düşün; ara, bul, koş, atıl, bağır;
Durmak zamanı geçti, çalışmak zamanıdır!

Bu dizeler dil bilgisi açısından incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hem isim hem fiil cümlesi bulunmaktadır.
B) Haber kipi ve dilek kipiyle çekimlenmiş eylem vardır.
C) Bütün eylemler aynı şahısla çekimlenmiştir.
D) Birden çok filimsi kullanılmıştır.
E) Ek eylemin geniş zaman çekimi vardır.

10. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Saatleri Ayarlama Enstitüsü" adlı romanında önemsiz bir kurum olan Saatleri Ayarlama Enstitüsü'nü asrın en büyük, en faydalı kurumu şeklinde tanıtmaması bir ironi örneğidir.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Yer tamlayıcısı - özne - yüklem
B) Özne - yüklem
C) Özne - nesne - yüklem
D) Zarf tamlacı - özne - yüklem
E) Yer tamlayıcısı - nesne - yüklem

11. (I) Adana'da yazın sıcaklar bunalıcıdır. (II) İlkbaharda şehir seller altında bırakan Seyhan Irmağı yazın küçülür. (III) Zenginler, serinlemek için yaylaya kaçarlar. (IV) Fakirler bunalıcı sıcaklarda evlerinin düz damlarının üstünde, üstü açık yatarlar. (V) Mustafa da böyle bir gecede, dama serilen yatağında bir türlü uyuyamıyordu.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerden hangileri öğelerinin dizilişi bakımından aynıdır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

12. (I) Bence en büyük kötülüklerimiz, küçük yaşımızda belirme-ye başlar ve ilk eğitimimiz bizi emzirip büyütenlerin elindedir. (II) Çocuk kediyi, köpeği oyuncak edip yara bere içinde bırakır; anası da ona bakıp eğlenir. (III) Kimi baba da oğlunun müdafaasız bir köylüyü, bir uşağı öldüresiye dövdüğünü, bir arkadaşını kurnazca aldattığını gördüğü zaman, bunu yiğitlik belirtisi sayarak sevinir. (IV) Oysa bunlar zalimliğin, zorbalığın, dönecliğin asıl tohumları, kökleridir; çocukta filizlenirler, sonra alışkanlığın kucağında alabildiğine büyüüp gelişirler. (V) Bu kötü yönsemeleri yaşı küçüklüğüne ve işin önemsizliğine bakarak hoş görmek tehlikeli bir eğitim yoludur.

Bu parçada numaralandırılmış cümleler dil bilgisi açısından incelendiğinde aşağıdakilerden hangisini söylemek yanlış olur?

- A) I. cümlede bütün fiilimsi türlerine örnek bulunmaktadır.
B) II. cümle öge ortaklığı bulunmayan sıralı cümledir.
C) III. cümle öge ortaklığı bulunan sıralı cümle örneğidir.
D) IV. cümlede hem tamlayanı hem tamlananı birden fazla olan isim tamlamasına yer verilmiştir.
E) V. cümle yalnız özne ve yüklemden oluşmaktadır.

13. Sözlüklerde dildeki bütün sözcüklerin tanımları yapılır; oku-
nuşları, yazılışları, vurguları, hangi dilden oldukları, dil bilgi-
sindeki yerleri gösterilir. Uzak ve yakın, gerçek ve mecaz bütün anlamları örnekleriyle ortaya konur. Kimi zaman kökenleri hakkında bilgi verilir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi fiilimsidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. İsteş eylemler; işin karşılıklı ya da birlikte yapıldığı, gerçekleşmesi için en az iki kişinin şart olduğu eylemlerdir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde isteş eylem kullanılmamıştır?

- A) İki arkadaş beklenmedik şekilde karşılaştı.
B) Annesiyle uzun uzun kucaklaştılar.
C) Çocuklar sevinçle oyun parkına koşuştular.
D) Adamın düştüğünü görünce gülüştiler.
E) Yorucu bir günün ardından sahile ulaştık.

15. İslamiyet etkisinden gelişen Türk edebiyatında daha çok
dinî ve askerî söylevler görülür. İlerleyen dönemde padişah-
ların, devlet yöneticilerinin ve komutanların özellikle savaş
meydanlarında yaptıkları bazı askerî konuşmalar dönemin
tarihçileri tarafından yazıya geçirilmiştir.

Bu parçada numaralandırılmış sözcüklerden hangileri isim kökünden türemiştir?

- A) II ve III B) II, III ve V C) I ve V
D) II, III ve IV E) I, II ve III

16. İstanbul Modern Sanat Müzesi, Türkiye'nin sanatsal yaratıcılı-
ğını kitlelere ulaştırmak ve kültürel kimliğini uluslararası sanat
ortamıyla paylaşma amacıyla birtakım etkinliklere evsahipliği
yapan bir müzedir. Modern ve çağdaş sanat alanlarındaki
üretimleri koleksiyonunda toplar, korur, belgeler ve sergile-
yerek sanatseverlerin erişimine sunar.

Bu parçada geçen altı çizili ifadelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ifadenin okunuşuna uygun bir ek getirilmemesinden kaynaklanan yazım yanlışı vardır?

- A) TDK'nin son dil çalıştayı geçtiğimiz günlerde Ankara'da yapıldı.
B) Türkiye – Ukrayna maçı bu akşam 23.00'da TRT'de canlı yayınlanacak.
C) THY'de çalışanların maaşlarında pandemi sebebiyle eksilme olacağı söylendi.
D) BDDK'nin aldığı yeni kararlar bankalarda uygulanmaya başladı.
E) Neşet Ertaş, UNESCO'nun Yaşayan İnsan Hazinesi Listesi'ne dâhil oldu.

18. Hatice Hanım, köşkten hiçbir yere çıkmadığı için işi gücü adamlarını denetlemektir. Sürekli odaları dolaşır, tavan arasına çıkar, mutfığa inerdi.

Derdi ki ()

– Benim gibi olun () Ben kimseyle görüşüyor muyum () Sakın siz de komşuların hizmetçileriyle () uşaklarıyla konuşmayın ()

Bu parçada parantezle () belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (:) (?) (:) (!..)
B) (:) (.) (;) (.)
C) (:) (!) (?) (.) (!)
D) (.) (.) (?) (;) (.)
E) (;) (.) (?) (;) (!)

19. 1914 tarihli Ayastefanos'taki Rus Abidesi'nin Yıkılışı filmi başlangıç noktası olarak kabul edersek Türk sineması 106. yılını kutluyor. Özellikle 1950'li yıllarının başında büyük bir reform yaşayan sinemamız, kendisine özgü bir üslup kurmuştur. "Sinemacılar Dönemi" olarak adlandırılan bu dönemin önemli tanıklarından biri ise senarist, yapımcı ve rejisör kimliğiyle tanıdığımız Safa Önal'dır. 1953 yılında Kanlı Para ile sinemaya adım atmış, Yeşilçam Dönemi sinemasındaki büyüleyici etkisiyle bugünün özgün sinemasına da katkıda bulunmuştur. Filme çekilen 395 senaryosuyla bir dünya rekorunun sahibi olan Önal için Peyami Safa, "Sinemanın kazancı ama edebiyat dünyasının kaybıdır." demiştir. Bir de "Kitapsız ilim, Safa'sız film olmaz!" tanımlaması yapılır.

Bu parçadan hareketle

- I. Peyami Safa'nın sözü edilen senaristin senaryolarını beğenmediği
II. Türk sinemasında "Sinemacılar Dönemi" olarak adlandırılan dönemin Safa Önal ile başladığı
III. Safa Önal'ın Türk sinemasını etkileyen bir senarist olduğu

yargılarından hangilerine kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

20. Yazarın sanatını icra ederek hem kendini hem de dünyayı iyileştirebileceğini düşünmesi ve bu uğraşın gece vakti daha erdemli bir hale bürünmesi psikoloji ile ilgili olduğu kadar optik ile de ilgili bir durum. Karanlığın sadece cehalet ya da akıl tutulması olarak değil, aynı zamanda bilinmezlik ve sonsuzluk metaforu olarak da ele alınması gece çalışan (ya da uyuyamadıkları için gece çalışmaya mecbur olan) yazarların maneviyat veya metafizikle ilişkilerini de sembolize eder. --- Bu düşüncenin pratiğe çevrilmiş en eski örneklerinden biri Antik Mısır'da ruhlarını aydınlatacak kılavuz arayan şairlerin Tanrılar tapınağında bir gece zifiri karanlık bir hücrede kalarak kalplerindeki anlamları, yalnızlıklarını, düşüncelerini. Yani bilgiyi ve aydınlığı arayanı keşfe yaklaştıran şey hem uykusuzluk hem de karanlıkta uyanık kalma tecrübesidir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre

- I. Sanatçının aydınlığı temsil edebilmek için önce karanlığın, yalnızlığın ve acının içine düşmesi, tüm bu duyguları en yoğun şekilde hissetmesi gerekir.
II. Yazarların eserlerini üretirken dikkate almaları gereken en önemli unsur, anlatılanların gerçek hayattan alınmış olmasıdır.
III. Sanatçıların aydınlığa ulaşabilmek için kendinden önceki dönemlerin birikimlerinden, tecrübelerinden faydalanmaları gerekir.

cümlelerinden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

21. İlkbahar ve yaz aylarında bitkiler ve ağaçlar güneş ışığını fotosentez yaparak enerjiye dönüştürür. Bütün bitkilerin yapısında, renk veren çeşitli pigmentler bulunur. Yapraklara yeşil rengi veren klorofil pigmenti fotosentezin gerçekleşmesini sağlayan kimyasal bir bileşendir. Ancak sonbahar ve kış aylarında fotosentezin gerçekleşmesi için yeterli ışık ve su bulunmadığından yapraklardaki klorofil seviyesi azalır ve diğer renk pigmentleri açığa çıkmaya başlar: yapraklara sarı rengi veren ksantofil, turuncu rengi veren karotin, kırmızı rengi veren antosiyanin ...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Açıklama B) Karşılaştırma
C) Tanımlama D) Benzetme
E) Örneklendirme

22. I. Edebiyatta, sanatta ya da herhangi bir duygu yoğunluğu ile ortaya konan birçok eserde unutuş meselesi hatırı sayılır bir yer kaplamıştır.
II. Bu kavram farklı edebi eserlerde farklı şekillerde tasavvur edilse de hepsinin ortak noktası Lethe'nin unutturuş özelliğine değinmesidir ve kim bilir belki de unutuş insanoğluna sunulan bir lütuftur.
III. Lethe, mitolojide yeraltı dünyasında akan nehirlerden biridir ve sularından içen gölgelere - ölülerin ruhları - dünyada yaşamış oldukları geçmiş fani hayatlarına dair her şeyi unutturur.
IV. Lethe ifadesine birçok edebi eserde de rastlanır.
V. İnsanın kimi zaman yeteneği sayılan kimi zaman da üretim hatası gibi görülen unutuş meselesi bize Yunan mitolojisindeki Lethe ifadesini çağırıştır.

Bu parçada anlam bütünlüğünün sağlanması için numaralandırılmış cümlelerden hangilerinin yer değiştirilmesi gerekir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve V E) IV ve V

23. (I) 1951 doğumlu Kim Peek, fotografik hafızası çok güçlü bir savant olduğu teşhisiyle yaşadı. (II) Savant sentromu, görsel, işitsel ve benzeri bir alanda güçlü hafızası olan kişilerde görülüyor. (III) Bir kitabı bir saat içinde okuyup tamamını ezberliyordu. (IV) Sol gözü, sol; sağ gözü, sağ sayfayı okuyor ve böylece ortalama sekiz saniyede iki sayfayı birden okumayı bitiriyordu. (V) Hafızasında yaklaşık on iki bin adet kitap bulunuyor, herhangi bir tarihin hangi güne denk geldiğini biliyordu. (VI) Tüm bunlara rağmen IQ'su normalin oldukça altındaydı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

24. (I) İnsanlık var olduğu ve etrafında olan bitene anlam verdiği günden itibaren, yaratılışlarına neyin veya nasıl bir gücün sebep olduklarını anlayabilmek adına topraktan bir işaret, ateşten bir işaret, havadan veya denizden bir işaret beklemiş; bunun yanında gökyüzünde gördükleri ışıklı görüntülere de pek çok anlam yüklemiştir. (II) O zamanlar gökyüzünde gözlemlenen yıldız kayması durumu da dünyaya gökyüzünden bir cisim düşmesi olarak yorumlanmıştır. (III) Gökyüzünün açıkça görülebileceği gecelerde gökyüzünü incelediğimizde yıldızların oldukça parlak ve çekici bir görüntü oluşturduğunu görmek mümkündür. (IV) Bununla birlikte bu enfes görüntüyü izlerken bir yıldızın arkasında parlak bir çizgi çizerek sağa ya da sola kaydığını da görebilmek de oldukça ilginç bir deneyim olmaktadır. (V) İşte bu kayışı gören kişiler bu durumun ismine "yıldız kayması" demeyi uygun görmüşler ve durumla alakalı çeşitli inanışlara sahip olmuşlardır. (VI) Konuyla alakalı bilinen ilk bilgi, yıldız kaymasını batıl bir inanca bağlayarak her yıldız kayışını bir dilek tutma bahanesi olarak kabul etmektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

25. Balbal kelimesi ve balbal dikme âdeti, Eski Türk Yazıtları arasında Kül Tigin Yazıtı'nın doğu tarafında "Babam kağana Baz kağanı birinci balbal diktirmiş" şeklinde geçer. Göktürklerde, kağanların, kahramanların ve ünlü kişilerin mezarları üzerine öldürdükleri düşmanları temsilen heykel veya taşlar diktikleri, eğer taş bulamazlarsa ağaçtan yapılmış heykel veya kazıkları bu maksatla kullandıkları ve bu şekilde dikilen taşlara balbal dendiği öteden beri bilinir. ---- Hüseyin Namık Orkun, balbal dikme inancının, Türklerin öldükten sonra öteki dünyada da hayatın mevcut olduğuna ve insanın ölünce öbür dünyaya göç ettiğine inandıklarını, uçuverdi denmesinin bununla ilgili olduğunu, ölünün öbür dünyada her şeye ihtiyacı olacağından eşyalarının mezara konduğunu söyler ve ilave eder: "Büyük şahsiyetlerin hizmetçiye de ihtiyacı vardır. Bunun için bir adam öldürülür ve bu öldürülen adamın adına da ölen kişinin kabrine bir taş dikilir ki işte buna balbal adı verilir."

Bu parçada düşüncenin akışına göre boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Balbalı büyük bir ceza olmak üzere ayaklanmaya sebep olan kişilerin ve kötü kimselerin gömüldüğü cenaze tepesi diye gösterenler de vardır.
- B) V. Thomsen, "Eski Türk Yazıtları" tercümesine eklediği ekte, "Ölü gömüldükten sonra, mezarın üstüne, ölenin hayatta iken öldürdüğü düşman sayısınca taş dikilir, bunlar Türklerin balbal dedikleri şey olacaktır." der.
- C) W. Barthold bu balbalların işlenmemiş taş değil, heykel olduklarını ve ileri gelen başbuğlar için yapılan cenaze merasiminde, kahramanın öldürdüğü düşmanları temsil eden heykeller olarak dikildiğini söylüyor.
- D) Radloff bu taşlar için merasimi idare eden adamların heykelleri demiştir.
- E) Şemsettin Günaltay ve diğer bazı bilginler bahsi geçen araştırmacıların bu konudaki hatalı görüşlerini devam ettirmişlerdir.

26. Edebiyat psikolojisi, daha çok eserlerde yer alan şahısların psikolojik dünyasının yanında, eserin kaleme alınma süreci içerisinde yazarın psikolojik dünyasını da ele almakta ve incelemektedir. Burada dikkat edilmesi gereken husus, tıp bilimlerinin ilgi alanına giren konularla edebiyatı ilgilendiren konuların birbirine karıştırılmamasıdır. ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Edebiyat da psikoloji ve psikiyatri de insanı içinde yaşadığı çevreyle birlikte ele alarak onun davranışlarına, düşüncelerine ve duygularına yön veren bilinçaltı süreçlerini ortaya çıkarmaya çalışır.
- B) Her ne kadar birtakım eleştirmenler, tıp verilerinden yola çıkarak eser incelemesi yapmaya kalkışsalar da bu yapılanın bilimsel gerçeklikle ilgisinin olduğunu iddia etmek zordur.
- C) Edebiyat bilimci Berna Moran'a göre bir edebî eser incelenirken "yazar, eser ve okur" dikkate alınmalı, bu üçünden eser içerisindeki en etkili unsur tespit edildikten sonra edebî metin incelemesi yapılmalıdır.
- D) Psikoloji, insanın bireysel oluş ve olgularını ele alırken bunun diğer bireylerle olan ilişkiler düzlemini de sorgular.
- E) Sonuç olarak psikoloji, tek başına bir bilim alanı olmanın yanında edebiyatın da en önemli kaynaklarından ve ilgi alanlarından biridir.

27. I. Yapılan birçok araştırmada yaratıcılığın depresyon, bipolar bozukluk ve şizofreniyle ilişkili olduğu görülüyor. Ailesinde mental rahatsızlık olan kişilerin yaratıcı olma şanslarının olmayanlara göre daha yüksek olduğu da söyleniyor. Bu bilgiler ışığında düşündüğümüzde bazı rahatsızlıklar olmasaydı belki bugün birçok sanat eseri ve keşif de hayatımızda olmayacaktı.

II. İyonyalı filozof ve matematikçi Pisagor, "Sayıların Babası" olarak bilinir. Kendisinde obsesif - kompulsif bozukluk bulunuyordu ve bu bozukluk onda fikirlerinin kesinlikle doğru olduğu düşüncesi yaratıyordu. Bu yüzden irrasyonel sayıların varlığını kabul etmeyen Pisagor'un, kök ikinin rasyonel olmadığını ispatlayan öğrencisi Hippasus'u denize attırdığı söyleniyor. Pisagor'un bu inadı matematik, fizik, felsefe, astronomi ve müzik alanlarında birçok buluş yapmasını sağlasa da siyasetçiler bu durumu hazmedememiş ve Pisagor'un okulunu yakarak öğrencilerini ve Pisagor'u öldürmüştür.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Birbirini destekleyen düşünce ve örneklerle yer vermektedirler.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

28. Bana zaman zaman ozanlar gelir, defterlerini getirirler. Okurlar, düşüncelerimi alır; giderler. Belki bu bin kez olmuştur. Onlara hep şunu söylerim: "Arkadaş, elli tane kalın defter alacaksın; bu defterlerin her birinin üstüne Türkçemizde en çok kullanılan 15 heceyi, 35 de aruz veznini yazacaksın. En az o yüz sayfalık olan defteri o vezinle dolduracaksın, her dizeyi gömüt taşına yazar gibi özene bezene yazacaksın. O defteri buraya getireceksin. Denetleyeceğim, her defter vezin ve başka yanlışlıklar yapılmadan doldurulmuş mu? Doldurulmuşsa git bir daha dene diyeceğim. Sonra bu elli defteri yakacaksın, istediğin gibi şiir yazmaya şimdi başlayacaksın." Bana "Vezinsiz ve kafiyesiz yazacağımıza göre niçin bu kadar büyük çaba gösterelim?" diyorlar. Bu kez diyorum ki "Bunlar senin elinin sertliğini, dile karşı olan yabancılığını, uzaklığını alacak."

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu parçada düşüncelerine yer verilen şaire ait olabilir?

- A) Çağdaş bir şiir oluşturma istiyorsanız öncelikle şiirdeki bütün kurallara başkaldırmanız gerekir.
- B) Şiirlerimi yazmak için bazen günlerce beklerim çünkü şiirin ilhamla yazılabileceğini düşünürüm.
- C) Şiir yazma kabiliyeti doğuştan gelir, sonradan kazanılabilecek bir özellik değildir.
- D) Ben şiirin sürekli çalışarak ve her yolu deneyerek yazılabileceğine inananlardanım.
- E) Ben esersiz şair denebilecek kadar az ve öz yazdım, bazen oldu ki yıllar sonra şiirimdeki bir sözcüğü değiştirdim.

29. XIII. yüzyılın sonlarına doğru, biri Konya'da, diğeri Eskişehir civarında iki büyük ruh kahramanı yükselir: Mevlâna ve Yunus Emre. Bunlardan birincisi yüksek tabaka, ötekisi halk tabakası üzerinde asırlarca devam eden bir saltanat kurarlar. Mevlâna eserlerini Farsça yazdığı için İranlılar Mevlâna'nın İranlı bir şair olduğunu iddia ederler. Yunus Emre ise Arapça ve Farsçayı çok iyi bilmesine rağmen şiirlerini Türkçe yazmıştır. Bu yüzden Yunus Emre'yi sahiplenen başka bir millet yoktur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevlâna ve Yunus Emre farklı bölgelerde aynı halk tabakasına seslenmişlerdir.
- B) Şairlerin dili güzel ve etkili kullanmaları hangi dili kullandıklarından daha önemlidir.
- C) Dil, millî kimliği belirlemede en önemli unsurların başında gelmektedir.
- D) Yunus Emre, Türk edebiyatının en önemli değeridir.
- E) Mevlâna da Yunus Emre de kullandıkları dil sayesinde evrensel ölçüde tanınmışlardır.

30. Muhabir:

(I) ----

Sporcu:

— Yaşadığım çevrede iş bulmak gibi sıkıntılar olduğu için büyük bir kente yerleştik. Sokaklarda iş aradığım bir gün, “Geleceğin haltercisi olmaya var mısın?” isimli bir afiş gördüm. Afişi görür görmez gerekli yerlere başvurdum. Sonuç, işte buradayım!

Muhabir:

(II) ----

Sporcu:

— Yaşadığımız coğrafyada engebeli araziler yer alıyordu. Etrafında yüzlerce, binlerce kaya parçasının olduğu bir evimiz vardı. Arkadaşlarımla kaya kaldırma yarışmasına girdik. İki arkadaşımın birlikte kaldıramadığı kayayı tek başıma hiç zorlanmadan kaldırabilirdim.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Sporla tanışmanız nasıl oldu?
II. Halterin ülkemizde tanıtılması ve sevdirmesi hakkında tavsiyeleriniz nelerdir?
- B) I. Altın madalya ülkemizin olimpiyat oyunlarında kazandığı nadir başarılarından biri ve siz bunu başardınız. Bunun hakkında ne düşünüyorsunuz?
II. Halter sporunu seçme konusunda size yol gösterenler oldu mu?
- C) I. Olimpiyatlarda altın madalya kazanacağınızdan birçok kişi oldukça emindi. Siz ne düşünüyordunuz?
II. Çocukların da halter sporuna özendirilmesi konusunda çalışmalarınız oluyor mu?
- D) I. Dünya çapında tanınan bir sporcu olmak nasıl bir duygu? Bunu izah eder misiniz?
II. Halterci olma yolunda gençlere yönelik tavsiyeleriniz nelerdir?
- E) I. Yeteneğiniz ulusal manada nasıl keşfedildi?
II. Bir demecinizde “Çocukken halterci olacağım belliydi.” demiştiniz. Bunu açıkla mısınız?

31. Yazar, söz aldığı anda hem insanlığın adına konuşur hem insanlığa karşı. Bu hem o hem bu durumu, sorunların tek bir yanıtı olması gerektiğine inanıyorsak eğer, hiç kuşkusuz açık bir tutarsızlık yansıtır. Gelgelelim günümüzde toplumun, dolayısıyla da ancak toplum içinde varolabilen ve o toplum tarafından biçimlendirilen bireyin sorunları, tarihin bize durmadan anımsattığı gibi tek yanıtla indirgenemiyor. Yunan tragediyelerindeki kahramanların yazgısı tanrısal, dolayısıyla kaçınılmazdı. Çağımızın antikahraman bireylerinin yazgısı ise alabildiğine dünyasal. Bu yüzden de hep bir ikilem yansıtır ve dram, şıklar arasındaki seçim zorluğu üzerinde temelleniyor.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Günümüz yazarlarının insanı geçmişte olduğu gibi tek yönlü olarak ele alamayacağı vurgulanmıştır.
- B) Yazarların kahraman seçiminde toplumla insan arasında sıkışıp kalmasından şikayet edilmektedir.
- C) Çağdaş yazarların sürekli karamsar bir hava oluşturmaları eleştirilmiştir.
- D) Sorunların tek bir yanıtı olması gerektiği üzerinde durulmuştur.
- E) Okurları ikilemde bırakan yazarların okuyucu tarafından beğenilmediğine değinilmiştir.

32. Dil değişikliğinin iç sebeplerini belirleyen pek çok dış etmen vardır. Savaş ve istilalar, politik değişiklikler, din değiştirmeler, ekonomik ilerlemeler, teknolojik yenilikler, iletişim imkânlarını ve dilin dolaşım hızını artıran yeni haberleşme aygıtları ... Dil, tüm bu etmenlerin toplumsal yapıya, dolayısıyla kendisine dayattığı zorunlulukları belli oranda bertaraf etme gayretini gösterir. Fakat bazen akış, dil dizgesinin kendi imkânlarıyla başa çıkamayacağı denli yoğundur.

Bu parçaya göre

- I. Moğol istilasından dolayı Türklerin batıya yönelmeleri
II. Günümüzde İnternet kullanımının yaygınlaşmış olması
III. İmparatorluğun yıkılarak Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması

olaylarından hangileri dil değişikliğinin iç sebeplerini belirleyen dış etmenlere örnek olabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

33. Bir öykü yazmaya girişen becerikli bir sanatçı eğer işini biliyorsa düşüncelerini yaşadığı olaylarla bağdaştırarak şekillendirmez; bunun yerine, eşsiz bir etkiyi ya da tek etkiyi dikkatlice tasarladıktan sonra, amacına hizmet eden olayları kurgular, sonrasındaysa bu gibi olayları, bu önceden tasarlanmış; etkiyi kuracak biçimde birleştirir. Kompozisyonun tamamında, doğrudan veya dolaylı olarak önceden tasarlanmış plana uymayan tek bir sözcük olmamalıdır. Böylesine bir dikkat ve beceri sayesinde tasarlayanın sanatçı titizliğiyle bire bir örtüşen ve onda en büyük tatmin hissini bırakan bir resim çizilmiş olur. Böylece hikâyenin ana fikri kusursuz bir biçimde sunulmuş olur çünkü bozulmamış olarak sunulmuştur ve bu da romanda gerçekleşmesi olanaksız bir ekrandır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen öykülerin bir özelliği değildir?

- A) Özgün olmak
B) Etkileyici olmak
C) Gerçekçi olmak
D) Bütüncül olmak
E) Farklı olmak

34. XX. yüzyılın önde gelen psikiyatrlarından Viktor Frankl, otuzun üzerinde yabancı dile çevrilen ve bütün dünyada 12 milyondan fazla satan *İnsanın Anlam Arayışı*'nda, kurucusu olduğu logoterapinin ilkelerini, İkinci Dünya Savaşı sırasında bir toplama kampındaki deneyimleri eşliğinde anlatmaktadır. Okurlar, Frankl'ın tasvir ettiği toplama kampının, dünyayı daha büyük bir hapishane olarak kavramamızı sağlayacak parlak bir metafora dönüştüğünü fark edecektir. Gasset, Heidegger ve Sartre'dan aşına olduğumuz düşünceler ışığında, varoluşun çetin koşullarında "anlam"ı keşfetmemize yardım edecek süreci anlatan Frankl, "İnsanı insan yapan nedir?" sorusuna da yanıt vermeye çalışıyor.

Bu parçadan hareketle *İnsanın Anlam Arayışı* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Psikiyatri alanında yeni bir terapi yönteminin temel özelliklerini içerdiği
B) Yazarın kendi hayatından ve izlenimlerinden yola çıkarak eseri oluşturduğu
C) Dünya çapında tanınan ve pek çok dile çevrilen bir eser olduğu
D) Okurların yorum yapmasını sağlayacak tarzda sembolik bir anlatıma sahip olduğu
E) Başka düşünürlerin de eser hakkında olumlu yorumlar yaptığı

35. Sait Faik, düşünce ve duyularını, hele kendi kurallarını getiren yeni bir sanatçı olarak başıboş ve özgür yaşama tutkularını anlamayan, buna karşı olan bir çevrede yetişmiştir. Aile çevresi ve hemen sonra yaşadığı öteki çevrelerle tam ve düzenli, doyurucu ve destekleyici bir anlaşma içinde olduğu söylenemez. İlk hikâyelerinden başlayarak bütün eserlerinin, kendi üslûbunu yadrgayanlarla çatışmalarının birer aynası olduğu görülür. Bu türden bir çatışmanın olmadığı yerde de çağının sanatının ve yerleşmiş sanat ölçülerini aşan yeni ve güçlü bir sanat eserinin yeşeremeyeceği de açıktır. Böylece onda edebiyatı özentilerden, romantik ucuzluklardan kurtarmak, bir başka kata yükseltmek isteyen davranışın varlığı daha ilk adımlarında belli olmaktadır.

Bu parçadan hareketle Sait Faik'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşadığı çevre ile uyumsuz sıra dışı bir tarzda yetişmiştir.
B) Tüm eserlerinde kendisini benimsemeyen yazarlarla çatışma halindedir.
C) Özgün üslubuyla kendinden önceki birikimden bağımsız bir sanat anlayışı meydana getirmiştir.
D) Ele aldığı konularla kendinden sonra gelen öykücülere yol göstermiştir.
E) Okuru duygusal olarak etkileme anlayışından uzak durmuştur.

36. Ünlü yazar Charles Dickens'in da bir romanında dediği gibi, "Bir kedinin sizi sevmesinden daha güzel ne olabilir ki?" Bir kediyle beraber yaşayanlar kediyle aralarındaki bağın derecesini kimi zaman çok güçlü hissederken kimi zamansa kollarındaki çiziklere bakarak bu bağın sadece tek taraflı olduğunu hissedebilirler. Bu iki kutup arasında bir kedinin sizi sevdiğini nasıl anlayabilirsiniz? Köpekler, "Seni seviyorum." gibi cümle kalıplarını anlayabilirlerken yeni bir araştırma kedilerin farklı iletişim biçimlerini tercih ettiğini gösteriyor. Pozitif duygularınızı kedinize aktarmanın yolu çok kolay: Yavaşça göz kırpmak. Odanın, evin veya sokağın bir köşesine rahatça yayılmış kedilerde gözlemleyebileceğiniz bu davranışı taklit ederek yabancı olduğunuz bir kediyle bile daha çabuk ilişki kurabilirsiniz.

Bu parçada kedilerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bazen sahibine zarar verebildiklerine
B) Göz kırarak ilişki kurulabileceğine
C) İşitsel yolla iletişime daha meyilli olduklarına
D) Köpeklerden farklı özellikler taşıdıklarına
E) Göz temasıyla ilişki kurma özellikleri bulunduğuna

(37. - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.)

Barış Manço, müzik yaparken yalnızca kulağıyla duyanlara değil, gözleriyle dinleyenlere de hitap ederdi. Nasıl mı yapardı? Parmaklarıyla... Barış Manço'yu gözünüzün önüne getirmeye çalışın. Zihninizde beliren resimde neler öne çıkıyor? Sizinkini bilemeyeceğim ama benimki şöyle: Uzun ve kara saçları, dudaklarının iki yanından çenesinin altına uzanan bıyıkları, kavrayışlı ve bir o kadar nazik bakışların yerleştiği gözleri ve çeşit çeşit yüzükler taktığı parmaklarıyla karşısındakine hızlı hızlı bir şeyler anlatmaya çalışan bir insan... En çok da keskin hareketleriyle elleri ve parmakları beliriyor gözlerimin önünde. Boşuna değilmiş. Uzun yıllar Barış Manço muhabirliği yaptıktan sonra sanatçı hakkında bir kitap da yazan Hulusi Tunca'dan öğrendiğimize göre Barış Manço o meşhur el kol hareketleriyle aslında sağır ve dilsiz alfabesinde şarkı söylemiş.

37. Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bitmemiş cümleler bulunmaktadır.
- B) Nesnel bir anlatım benimsenmiştir.
- C) Sorularla anlatıma canlılık kazandırılmıştır.
- D) Niteleyici sözcükler sıkça kullanılmıştır.
- E) İkilemelere yer verilmiştir.

38. Bu parçada geçen altı çizili sözle Barış Manço'nun hangi özelliğine vurgu yapılmıştır?

- A) Yalnızca işitme engelliler için şarkı söylediğine
- B) Beden dilini etkili kullanarak müzik yaptığına
- C) Şarkı sözlerinden daha çok görselliğe önem verdiğine
- D) Görsel unsurlara müzikten daha çok önem verdiğine
- E) Müziğe evrensel açıdan yaklaştığına

(39. - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.)

(I) Eğer böcek yeme fikri midenizi kaldırıyorsa size bir kötü haber vereyim, muhtemelen farkına bile varmadan defalarca böcek yediniz. (II) Kırmızı gıda boyalarının neredeyse tamamı ezilmiş böceklerden üretiliyor. (III) Ana vatani Güney Amerika olan karmin böceklerinden milyonlarca yetiştiriliyor ve gıda boyalarının üretiminde kullanılıyorlar. (IV) Meyveli yoğurtlardan dondurmalara, meşrubatlardan boyalı kek kremalarına kadar kırmızı renk içeren hemen her işlenmiş gıdada karmin böceklerinin izleri mevcut. (V) Özellikle Peru'da ticari amaçla yetiştirilen karmin böceği pek çok ruja da kırmızı rengini veriyor.

39. Bu parçada karmin böcekleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ana vatanlarının Güney Amerika olduğuna
- B) Peru halkı için bir geçim kaynağı olduğuna
- C) Bazı içeceklere renk vermede kullanıldığına
- D) İnsan sağlığı açısından risk teşkil etmediğine
- E) Kozmetik ürünlerinde kullanılabildiğine

40. Bu parçada numaralandırılmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede bir tahmine yer verilmiştir.
- B) II. cümle kendinden önceki cümlenin gerekçesi durumundadır.
- C) III. cümlede bir amaca yönelik eylemden bahsedilmiştir.
- D) IV. cümle bir önceki cümlenin açıklaması niteliğindedir.
- E) V. cümlede çıkarım yapılmıştır.

TÜRKÇE

3. TYT Denemesi

SORU NO.	KAZANIM ADI	D	Y	B	N	DURUM
1	Cümle Tamamlama ve Cümle Oluşturma Cümle Yorumu - Kesin Yargılı Cümleler Cümlede Anlam İlişkisi					
2	Sözcükte Anlam Özelliği					
3	Sözcükte Anlam Olayları - Kalıplaşmamış Sözcükler - Söz Öbekleri					
4	Cümle Tamamlama ve Cümle Oluşturma Cümle Yorumu - Kesin Yargılı Cümleler Cümlede Anlam İlişkisi					
5	Cümle Tamamlama ve Cümle Oluşturma Cümle Yorumu - Kesin Yargılı Cümleler Cümlede Anlam İlişkisi					
6	Cümle Tamamlama ve Cümle Oluşturma Cümle Yorumu - Kesin Yargılı Cümleler Cümlede Anlam İlişkisi					
7	Ses Olayları-1					
8	Tamlamalar					
9	SÖZCÜK TÜRLERİ (FİLLER)					
10	CÜMLENİN ÖGELERİ					
11	CÜMLENİN ÖGELERİ					
12	Yüklem Türüne Göre, Yüklem Yeri, Anlamına Göre, Yapısına Göre Cümleler					
13	Kök - Çekim Ekleri					
14	Özne-Yüklem İlişkisi - Nesne-Yüklem İlişkisi					
15	Kök - Çekim Ekleri					
16	Yazım Kuralları - 1					
17	Yazım Kuralları - 1					
18	Noktalama İşaretleri					
19	Paragrafta Ana Düşünce - Paragrafta Yardımcı Düşünce					
20	Paragrafın Yapısı					
21	Anlatım Teknikleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları					
22	Paragrafın Yapısı					
23	Paragrafın Yapısı					
24	Paragrafın Yapısı					
25	Paragrafın Yapısı					
26	Paragrafın Yapısı					
27	Paragraf Çeşitleri - Paragrafta Ana Duygu					
28	Paragrafta Ana Düşünce - Paragrafta Yardımcı Düşünce					
29	Paragrafta Ana Düşünce - Paragrafta Yardımcı Düşünce					
30	Paragrafın Yapısı					
31	Paragrafta Ana Düşünce - Paragrafta Yardımcı Düşünce					
32	Paragrafta Ana Düşünce - Paragrafta Yardımcı Düşünce					
33	Paragraf Çeşitleri - Paragrafta Ana Duygu					
34	Paragrafta Ana Düşünce - Paragrafta Yardımcı Düşünce					
35	Paragrafta Ana Düşünce - Paragrafta Yardımcı Düşünce					
36	Paragrafta Ana Düşünce - Paragrafta Yardımcı Düşünce					
37	Anlamına ve Anlatımına Göre Cümleler					
38	Paragrafta Ana Düşünce - Paragrafta Yardımcı Düşünce					
39	Paragrafta Ana Düşünce - Paragrafta Yardımcı Düşünce					
40	Kavramlar					

Adı Soyadı : _____
Sınıfı : _____
Numarası : _____
Telefonu : _____

D **Y** **B** **N**
DOĞRU YANLIŞ BOŞ NET